

Komposztálás

Dr. Koltai Gábor-Tóth Lajos

Komposztnak nevezzük azt a morzsalékos, sötétbarna színű, földszerű, magas szervesanyag-tartalmú anyagot, amely szerves hulladékokból, maradványokból elsősorban mikroorganizmusok tevékenységének hatására jön létre, megfelelő körülmények mellett (oxigén, nedvességtartalom).

KOMPOSZT

forrás: <http://saftru.hu/komposztalas> 2013.01.06.

MIÉRT KOMPOSZTÁLJUNK?

- csökkenti az elszállítandó hulladék mennyiségét
- a kerti - és konyhai hulladékot visszajuttatja a természetbe
- a keletkezett komposzt talajjavító hatású
- költséget takarítunk meg, hisz nem kell műtrágyát vásárolni
- a keletkezett hulladékot nem kell elégetni, így nem szennyezzük a levegőt

A KOMPOSZTÁLHATÓ HULLADÉKOK:

- Konyhai hulladékok: gyümölcs, zöldség, krumpli, tojáshéj, kávézacc, tea-filter tartalma, elhervadt vágott virág, elszáradt cserepes növények stb.
- Kerti hulladékok: elnyílt virágok, lehullott gyümölcs- és zöldség, ágak, gallyak, lombok, fűnyesedék, kerti gyom stb.
- Egyéb hulladék: kezeletlen fa, nem színes papír, karton

CSAK KIS MENNYISÉGBEN KOMPOSZTÁLHATÓ:

- Főtt ételmaradék (főként hús és hal, mártások és leves-maradékok), kenyér és csont
- Fahamu

EGYÁLTALÁN NE TEGYÜK A KOMPOSZTBA:

- üveget, fémet és műanyagot (idegen anyagot)
- Színes újságot
- Pelenkát, porzsák tartalmát
- Fáradt olajat, vegyszereket, festéket, elemet, növényvédő szert, gyertya maradványt (semmilyen veszélyes anyagot!)

A komposztálást mikroorganizmusok (baktériumok, mikroszkopikus gombák) és talajlakó állatok (főleg rovarok, férgek) végzik.

FÖLDIGILISZTA

forrás: http://www.tantaki.hu/biologia/a_gyurusfergek_torzse 2013.01.06.

Ezek elszaporodva anyagcseréjükkel anyag átalakítást végeznek, mozgásukkal keverik, levegőztetik a komposztot. Ahhoz, hogy a mikroorganizmusok le tudják bontani a rendelkezésükre álló szerves anyagokat, megfelelő tápanyagokra és azok megfelelő arányára van szükségük. A két legfontosabb tápanyag a C és a N, arányuk pedig optimális esetben 25:1. A helyes arányt úgy érhetjük el, hogy a zöld (főként konyhai) és barna (főként kerti vázanyagok) hulladékokat megfelelő arányban (3/4:1/4) keverjük egymással. Sok nitrogént (kevés szén) tartalmaz: pl. gyümölcsök, zöldségfélék, fűnyiradék, virágok, kiegyenlített a C:N arány a lombban, sok szén (kevés nitrogént) tartalmaz és jó vázanyag: fák, gallyak, kezeletlen fa, faforgács.

A KOMPOSZTÁLÁS GYAKORLATA

A komposztkészítésnek kiskerti méretben két alapvető megoldása lehetséges: a prizma (halom)- és a siló-komposztálás.

A kerti és konyhai hulladékok komposztálásának talán legegyszerűbb módja a prizmakomposztálás, amikor a nyersanyagokat halomba rakják. Minél magasabb a prizma, annál jobban fel tud hevülni, de 1,5 méternél semmiképp se legyen magasabb! Az időjárás viszonyosságaitól takarással kell óvni a prizmát.

KOMPOSZT PRIZMA

forrás: http://gerillakerteszhu/talajok-kemhatasa-talajjavitas/aszaly_159szikes/ 2013.01.06.

A PRIZMA ELŐNYEI:

- nem kell külön komposztálót vásárolni,
- közvetlen a kapcsolat a talaj és a prizma nyersanyagai között,
- minden gond nélkül bővíthető,
- jól hozzáférhető, könnyű átforgatni, nedvesíteni.

A PRIZMA HÁTRÁNYAI:

- nem nyújt esztétikus látványt,
- az állatok széttúrhatják,
- az időjárási viszonyoknak kitett.

Komposztsilónak nevezzük a komposztládákat, komposzttartályokat. Ezek házilag is könnyen elkészíthetők, számtalan formájuk ismert. Ha komposztsilót vásárolunk vagy készítünk, figyeljünk arra, hogy:

- megfelelő méretű és alulról perforált legyen, valamint
- biztosítsa a levegőztetést, nem csak alulról, oldalról is.

KOMPOSZTSILÓ

forrás: http://www.tantaki.hu/biologia/a_gyurusfergek_torzse 2013.01.06.2013.01.06.

A KOMPOSZTSILÓ ELŐNYEI:

- kis helyigényű,
- könnyen rendben tartható, jól bővíthető, esztétikus

A KOMPOSZTSILÓ HÁTRÁNYAI:

- a beszerzése pénzbe kerül

– a komposzt kezelése, forgatása nehezekebb

Bármelyik módszert is választjuk, a komposztot tartsuk nedvesen, de soha ne álljon rajta víz és néha forgassuk át villával. A komposztálót, vagy komposzthalmot, a túlzott felmelegedés és kiszáradás megelőzése végett félárnyékos helyen helyezzük el. A felhasználás előtt célszerű a „készterméket” átrostálni. A maradék nagyobb darabokat az új komposztba áthelyezve felgyorsíthatjuk a biológiai folyamatokat.

Ha így járunk el, védjük környezetünket, biológiailag aktív anyaghoz jutunk, melynek felhasználásával a megtermelt élelmiszereink is egészségesebbek lesznek.

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

creating the future

Programm zur grenzüberschreitenden Kooperation ÖSTERREICH - UNGARN 2007-2013
AUSZTRIA - MAGYARORSZÁG Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013